

MERE BÆREDYGTIG KOMMUNAL FÆRGEDRIFT

To politiske aftaler fra forsommeren afsætter i alt **285 mio. kr. til grøn omstilling af færgerne**. Det kan bidrage til at nedsætte kommunens klimaaftryk.

TEKST /

SARA RØPKE

Kontorchef
KL

&

NETE HERSKIND

Chefkonsulent,
KL

Kommunerne har i årevis arbejdet målrettet på at fremme den grønne omstilling ved at nedbringe udledningen af CO₂. Kommunerne står kun selv for en mindre del af de samlede udledninger, men kan selvfølgelig i driften af egen virksomhed gå forrest både som udførende og som rollemodel.

Kommunerne har taget det lokale klimalederskab på sig, og der sker en masse rundt om i kommunerne. Men der er brug for mere, når alle skal bidrage til de kommunale og nationale målsætninger.

65 kommuner er indtil nu DK2020-kommuner. Medlemskab af DK2020-samarbejdet giver danske kommuner mulighed for at løfte det lokale klimaarbejde. Målet er, at kommunen som geografisk område skal være nettonul-udleder senest i 2050. Det vil sige, at det er nødvendigt, at både borgere, virksomheder og kommunerne, herunder de kommunale virksomheder, bidrager.

Indenrigsfærgernes bidrag til udledninger i det samlede regnskab er ikke stor. Men ses der isoleret på indenrigsfærgernes del af

kommunens og øernes udledninger, har det betydning.

I KL's udspil om en styrket lokal indsats for at fremme CO₂-reduktionen i kommunerne fra januar 2020, foreslog KL som én ud af 48 konkrete anbefalinger, at der etableres en statslig investeringsstøtte til nye klimavenlige færger, når ældre færger skal udfases.

De kommunale færger binder landet sammen og er en forudsætning for mobilitet og bosætning på øerne. Det er ikke fordi, der i sig selv er så mange beboere på de mindre øer, men øerne er med til at sikre mangfoldighed, og hertil kommer, at rigtig mange af dem er turistmagneter, hvilket ikke mindst de sidste to somre har bekræftet.

Betjeningen og driftssikkerhed i forhold til ø-færgedriften har derfor stort fokus i kommunerne. Færgerne skal først og fremmest være driftssikre. Hvis de får tekniske udfordringer, skal de hurtigt op igen. Og herudover skal de være grønnere. Mange af de kommunale færger er godt oppe i årene, så nykøb og opdateringer må kunne forudses inden for de næste år.

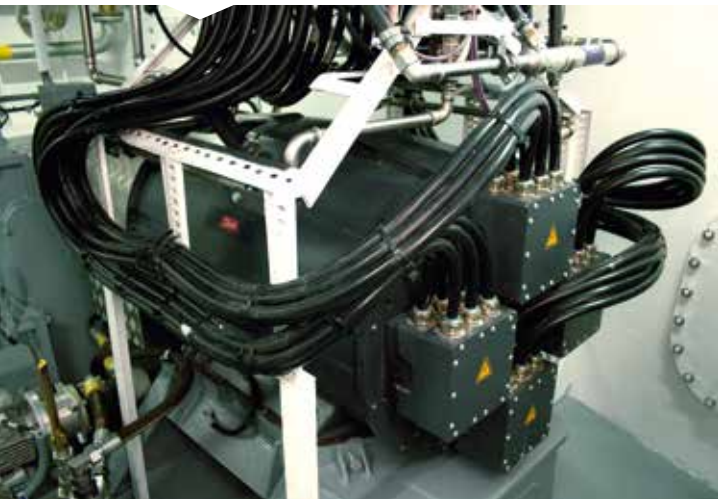
PULJE TIL GRØN OMSTILLING

Og Folketinget har heldigvis – på dette punkt – været hurtige til handling. Kommunerne kan lige nu søge om midler til investeringsomkostninger i forbindelse med køb af nye grønne færger eller retrofit af eksisterende færger.

To politiske aftaler fra forsommeren skal bidrage til grønnere færger. Den 29. april blev der med aftalen om grøn transportpulje II afsat 150 mio. kr. i 2021 og 50 mio. kr. i 2022 til omstilling af kommunale indenrigsfærger. Det blev den 25. juni fulgt op af en bred politisk aftale, hvor der blev afsat yderligere 85 mio. kr. i 2021 til samme formål, men med både kommunale og

Kommunerne kan lige nu søge om midler til investeringsomkostninger i forbindelse med køb af nye grønne færger eller retrofit af eksisterende færger.

kommercielle færger som målgruppe. I alt 285 mio. kr. øremærket til den grønne omstilling af indenrigsfærgerne og en god håndsrækning til at komme en CO₂-neutral færge-drift nærmere.

Ud over indkøb af ny grøn færge eller retrofit af eksisterende færge kan der også gives tilskud til eventuelle investeringer i landanlæg, der er nødvendige for, at en ny færge kan tages i brug, eller for driften af den retrofittede færge. Princippet er teknologineutralitet, men der gives dog ikke støtte til indkøb af ny dieselfærge.

Det statslige tilskud til et projekt for indkøb af nye færger udgør maksimalt 15 pct. af prisen på en tilsvarende dieselfærge. Da en mere klimavenlig færge typisk er dyrere end en dieselfærge, ydes der 20 pct. i støtte til den del af projektet, der overstiger "merprisen". Til retrofit af eksisterende

Ud over indkøb af ny grøn færge eller retrofit af eksisterende færge kan der også gives tilskud til eventuelle investeringer i landanlæg, der er nødvendige for, at en ny færge kan tages i brug, eller for driften af den retrofittede færge.

færger kan der maksimalt gives 25 pct. af den støtteberettigede del af projektet.

DER SKAL SØGES NU

Processen med at udskifte en kommunal indenrigsfærge er lang. Mange tekniske og økonomiske overvejelser skal gøres, og med en typisk levetid på omtrent 30 år for en færge, er indkøb af nye færger ikke en kommunal rutineopgave. Derfor er det et helt rigtigt signal, at der kan gives tilskud for at skubbe på udskiftningerne. Men der er et meget kort og måske for kort tidsmæssigt aftræk, da kommunerne skal have søgt inden den 15. november 2021, fordi der skal være givet tilsagn inden årets udgang.

Det vil sige, at projektbeskrivelse og projektbudget skal være klar

nu. Det er en udfordring i forhold til den igangværende kommunale budgetlægningsproces. Derfor har Transportministeriet bedt KL og COWI om at bistå kommunerne i ansøgningsprocessen. KL skal informere om lånemuligheder og bistå med at pege på sammenlignelige færgeruter. Det sker i tæt samarbejde med Færgesekretariatet. COWI kan yde rådgivning med fokus på de teknologiske muligheder, herunder stordriftsfordele. Ansøgningskriterier og materiale fra Transportministeriet kan findes på Trafikstyrelsens hjemmeside.

FÆRGE-SEKRETARIATET OG KL

Færgesekretariatet blev nedsat i forbindelse med aftale om kommunernes økonomi for 2014, og

Færgesekretariatet kom i drift den 1. marts 2015 og er et samarbejde mellem landets 18 ø-færge-kommuner. Disse kommuner ejer og drifter en eller flere færger, der sejler til øer, der er en del af kommunen, og de har mellem 25 og 30 færger i drift. Kommuner, der alene består af en ø, hører altså ikke med i denne gruppe, men der er naturligvis både et vist interessesammenfald og samarbejde.

Færgesekretariatet har to hovedopgaver: 1. Fremme af tiltag, der kan optimere og billiggøre selve driften af færgerne, og 2. Etablering af et godt netværk for erfaringsudveksling og samarbejde kommunerne imellem. Færgesekretariatet samarbejder med et partnerskab bestående af PensionDanmark og Odense Maritime Technology A/S om at udvikle en ny standardiseret færgeløsning til de danske småøer og mindre overfarter. Målet er at opnå stordriftsfordele og grønnere færger, der kan tilrettes de enkelte kommuners behov.

Vi ser frem til at deltage i Færgesekretariatets årsmøde den 22.-23. september, hvor vi helt sikkert også kommer omkring de grønne færger ■

DER SKAL SØGES NU

Kommunerne skal have søgt inden den 15. november 2021, fordi der skal være givet tilsagn inden årets udgang.

Derfor har Transportministeriet bedt KL og COWI om at bistå kommunerne i ansøgningsprocessen.

KL skal informere om lånemuligheder og bistå med at pege på sammenlignelige færgeruter. Det sker i tæt samarbejde med Færgesekretariatet.

COWI kan yde rådgivning med fokus på de teknologiske muligheder, herunder stordriftsfordele.

Ansøgningskriterier og materiale fra Transportministeriet kan findes på Trafikstyrelsens hjemmeside.